

EVIDENCE 1.0

EBP-cultuur in V&V-teams in verpleeghuizen

Je wilt toch ook het beste
voor je cliënt?
Dus geen Rituelen
En wel 'het beste bewijs'
(EBP)

**Netwerkvond Rho Chi, WIP en alumni vpwtsch
16-04-2019**

**Ans Rensen, docent en onderzoeker HAN
Lectoraat Organisatie van Zorg en Dienstverlening**

Vraagarticulatie, waar het idee begon...

- Onderzoek naar taakherschikking in ouderenzorg (Lovink et al, 2017).
- In verpleeghuizen wens om hbo-verpleegkundigen als coach voor zorgteams in te zetten om kwaliteit van zorg te verhogen. EBP kan hieraan bijdragen.
- Professionals (en managers) zoekende naar invulling van deze rol
- Implementatie EBP in zorgteams in verpleeghuizen is complexer om in dagelijkse handelen te implementeren.
- Hbo-verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en verplegingswetenschappers kunnen belangrijke rol vervullen in coachen van zorgteams bij toepassen EBP.

Figuur 1: Integral model voor dynamisch en multifunctioneel werken van kwalitatief verpleegkundigen

Doel EVIDENCE project

Verbeteren **EBP cultuur** in zorgteams in verpleeghuizen door verbeteren van **onderzoeksinfrastructuur** (gebruik onderzoeksresultaten).

Elke dag samen nadenken over...

de best passende zorg voor de cliënt.

PERSOONSGERICHTE ZORG

Levensverhaal staat centraal

Cliënten voelen zich thuis

Best passende bewijs

Oprechte aandacht van professionals

Onnodige zorghandelingen TOP 3- 2017

1. Overmatig gebruik zinkzalf ter voorkoming van smetten.

2. Extra inlegger in incontinentiemateriaal.

3. Dagelijks zwachtelen van cliënten die zwachtels nodig hebben.

Waarom deze handelingen Beter Laten?

 <p>Belast de patiënt niet onnodig.</p>	 <p>Meer aandacht voor de patiënt/client.</p>
 <p>Bespaart tijd.</p>	 <p>Bespaart geld.</p>

EVIDENCE BASED PRACTICE

EBP-project

- **Periode: mei 2017 – mei 2019**
- **4 organisaties (UKON, TopCare), 3-4 zorgteams**
 - ✓ Hele zorgteam doet mee
 - ✓ Bottum-up.
- **Design:**
 - ✓ Participerend actieonderzoek,
 - ✓ Mixed methods dataverzameling (baseline en na 15 maanden)
 - ✓ Feedback momenten gedurende implementatieperiode
 - **Practice Development approach** (Munten et al, 2012)

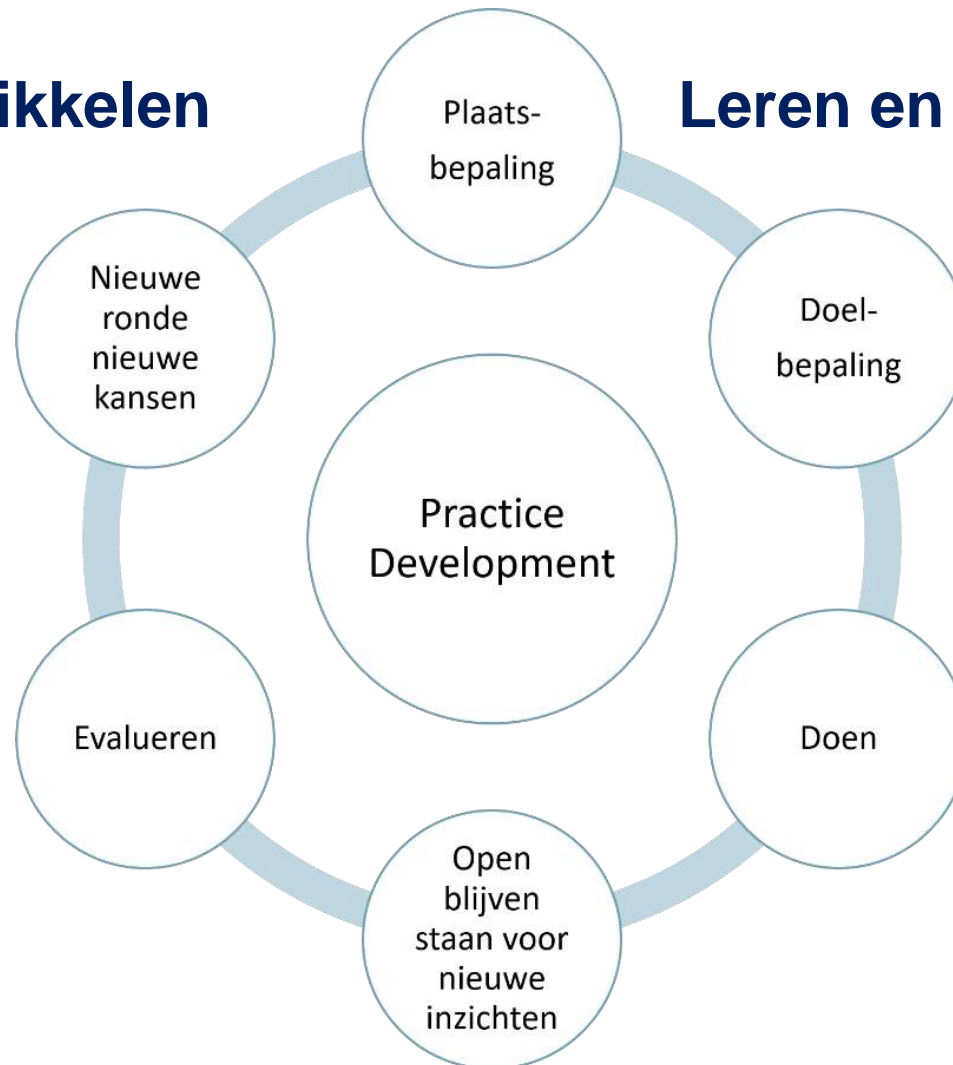
- **Basiszorgthema's**

Actieonderzoek: Practice Development

Cultuur ontwikkelen

Leren en verbeteren

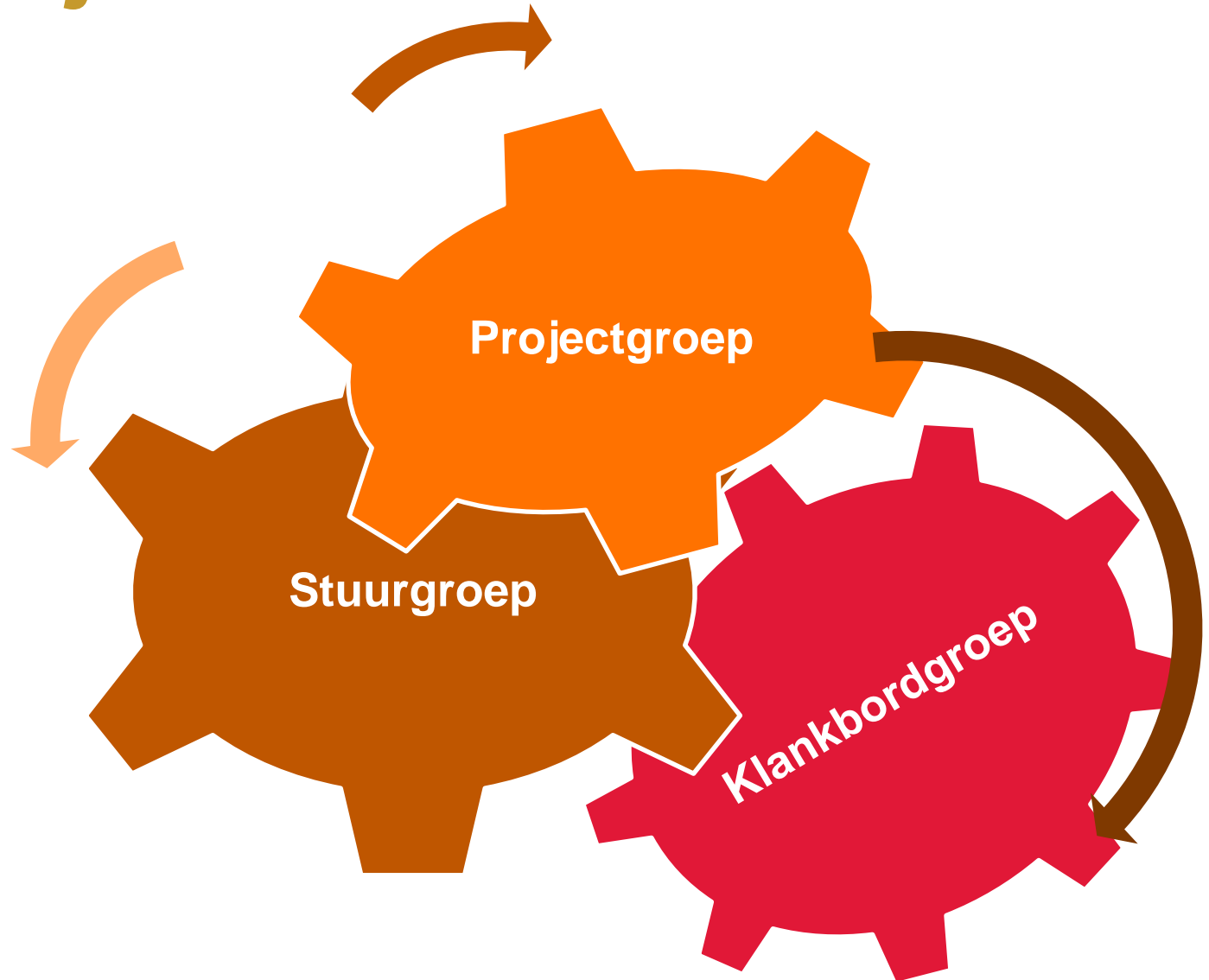

Interne en externe coaches

- **Minimaal 3 zorgteams per organisatie**
- **Ondersteund door één of meerdere interne coaches**
 - verpleegkundige met minimaal hbo-niveau
 - krijgt/krijgen vanuit organisatie 8 uur p/week om teams te begeleiden
- **Externe coach: ervaren HBOV-docenten HAN.**
 - begeleiden interne coaches; gemiddeld 2 uur p/week

Projectstructuur

Producten project

- Handboek (website) voor zorgteams om EBP-cultuur te ontwikkelen.
- Conferentie waarin resultaten project worden gepresenteerd.
- (Wetenschappelijke) publicaties en presentatie van resultaten op (internationale)congressen.

EBP-cultuur in kaart brengen: metingen

<http://symposium-ebp.nl/interactieve-presentaties/#09>

Meting	Meetinstrument	Doelgroep
Beïnvloedende factoren van EBP Onderzoeksinfrastructuur	Barriers Scale	Hbo-verpleegkundigen
	Interviews	Managers en zorgverleners
Leiderschap	LPI + interviews	Interne coaches
	Focusgroep interview	Zorgteams
Houding, kennis, vaardigheden en toepassen van EBP	EBPQ	Interne coaches en zorgteam
	EBPAS	Interne coaches en zorgteam
Cliënttevredenheid	CQ-index of soortgelijke vragenlijst	Cliënten of naasten

De Barriers Scale

Gevalideerde vragenlijst over belemmerende factoren voor toepassen onderzoeksresultaten in de praktijk; 35 vragen.

- kenmerken van de verpleegkundige
- kenmerken van de organisatie
- kenmerken van de innovatie

Enkele resultaten Barriers Scale

Belemmerende factor	Voormeting (N=16)	Nameting (N=21)
	Redelijke/grote belemmering %	Redelijke/grote belemmering %
Onvoldoende tijd om nieuwe ideeën te implementeren.	94	62
Onvoldoende randvoorwaarden voor implementatie onderzoeksresultaten.	87	74
Onderzoeksverslagen /artikelen zijn niet gemakkelijk beschikbaar.	87	45
Geïsoleerd van deskundige collega's om onderzoeksresultaten te bespreken.	86	38
Zorgteam ondersteunt implementatie niet.	80	65
Implicaties voor praktijk niet helder beschreven.	79	60
Onderzoek niet relevant voor verpleegkundige praktijk.	79	32
Geen tijd om onderzoeksverslagen te lezen.	73	48
Cultuur op werkplek niet stimulerend voor zoeken en implementeren onderzoeksresultaten.	69	50
Conclusies uit onderzoek worden niet goed verantwoord.	54	33
Onvoldoende autoriteit om cliëntenzorg te veranderen.	44	35
Literatuur niet op één plaats	43	52

EBPQ (Evidence Based Practice Questionnaire)

- **2 versies: mbo en hbo** (Persoon et al, 2017, Orgineel: Upton & Upton, 2006)
- **mbo 11 vragen, hbo 25 vragen**
- **3 subschalen**
 - praktijk van EBP
 - houding t.o.v. EBP
 - kennis/vaardigheden m.b.t. EBP (alleen voor hbo)
 - extra vraag over voorkeuren client

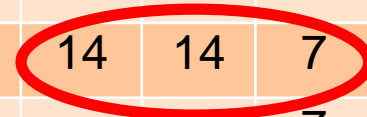
EBPQ enkele resultaten voor- en nameting MBO en HBO

Kenmerk	MBO		HBO	
	Voormeting N=131 % (N)	Nameting N=119 % (N)	Voormeting N=16 % (N)	Nameting N=21 % (N)
Geslacht				
Man	5	7	6	6
Vrouw	95	93	94	94
Leeftijd (in jaren) (gemiddelde (SD))	42 (12,1)	37 (13,5)	41 (12,2)	38 (24,3)
Hoogste opleidingsniveau				
Zorghulp	0	1	-	-
Helpende	13	14	-	-
Verzorgende	57	47	-	-
Verpleegkundige MBO-4	21	19	-	-
Inservice-opleiding	2	4	-	-
Leerling ^a	7	15	-	-
HBO-verpleegkunde	-	-	53	65
Verpleegkundig specialist	-	-	7	0
Verplegingswetenschapper	-	-	7	5
Student HBO-verpleegkunde	-	-	33	30
Vakliteratuur bijhouden				
Ja	59	62	94	86
Nee	42	38	6	14
Lid van V&VN (zelf of via organisatie)				
Ja	30	29	88	57
Nee	70	71	13	43
Les gegeven aan collega's				
Ja	27	25	69	57
Nee	73	75	31	43
Bekend met begrip EBP				
Ja	-	-	94	100
Nee	-	-	6	0

Enkele resultaten EBPQ (N=14)

0-meting hbo+ verpleegkundigen

Hoe vaak heeft u:	1 (Nooit)	2	3	4	5	6	7 (Vaak)
	%	%	%	%	%	%	%
in het afgelopen jaar een heldere vraag geformuleerd als begin van het proces om kennis te werven?	-	-	-	-	43	29	29
relevant bewijsmateriaal opgespoord op het moment dat u de vraag had geformuleerd?	-		7	14	36	29	14
de gevonden literatuur beoordeeld aan de hand van criteria?	-	14	14	7	50	7	7
het nieuwe bewijs gekoppeld aan uw eigen expertise?	-	-	7	7	64	14	7
het nieuwe bewijs gekoppeld aan de voorkeuren van de cliënt?	-	-	-	29	36	36	-
de uitkomsten van de zorg die u verleende geëvalueerd?	-	7	-	21	22	29	21

Enkele resultaten 0-meting MBO (N=131)

Item	Nooit %	Bijna nooit %	Soms %	Regel matig %	Vaak %	Bijna altijd %
Ik vraag me af waarom ik zorg verleen op de manier waarop ik deze nu verleen.	4	32	34	20	8	2
Ik bespreek vraagstukken of punten ter verbetering met een verpleegkundige, arts of ander discipline.	1	5	29	41	17	7
Ik vraag naar de voorkeuren van cliënten of bewoners.	-	-	3	27	38	32
Ik pas nieuwe inzichten toe, in de dagelijkse zorg die ik verleen.	1	3	24	39	23	10
Ik evalueer de zorg, nadat ik nieuwe inzichten heb toegepast.	1	5	15	41	24	15

EBPAS (Evidence Based Practice Attitude Scale)

- **2 versies: mbo** (Persoon et al, 2017) **en hbo** (Aarons, 2004, Nederlandse versie: Sonsbeek en Tiemens, 2011)
- **15 vragen**
- **4 subschalen**
 - openstaan voor EBP
 - kloof EBP - praktijk
 - aantrekkelijkheid van EBP
 - verplichten van EBP

Resultaten EBPAS

Subschaal	MBO		HBO	
	Voormeting (N=131)	Nameting (N=119)	Voormeting (N=16)	Nameting (N=21)
	Gemiddelde (SD)	Gemiddelde (SD)	Gemiddelde (SD)	Gemiddelde (SD)
Openstaan voor EBP ^a (4 vragen)	2,5 (0,6)	2,5 (0,6)	2,9 (0,5)	2,7 (0,5)
Kloof praktijk – EBP ^b (4 vragen)	2,4 (0,5)	2,3 (0,6)	2,9 (0,5)	2,7 (0,5)
Aantrekkelijkheid van EBP ^c (4 vragen)	3,2 (0,6)	3,1 (0,5)	3,0 (0,5)	3,1 (0,4)
Verplichten EBP ^d (3 vragen)	3,3 (0,7)	3,2 (0,6)	2,5 (0,8)	2,7 (0,7)
Totaal	2,8 (0,4)	2,8 (0,4)	2,8 (0,3)	2,8 (0,3)

NB: Maximale range 1-4.

Tevredenheid cliënt/contactpersoon

- **relevante vragen uit CQ-index**

Bijvoorbeeld:

- werken de zorgverleners vakkundig?
- kunt u meebeslissen over wat voor zorg of hulp u krijgt?

- **eigen vragenlijst van organisatie**

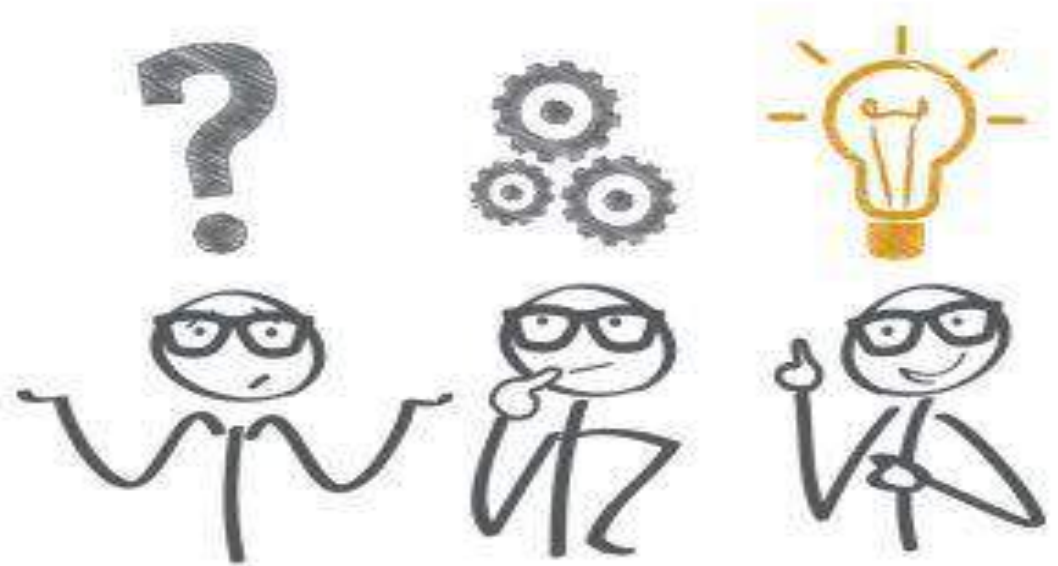
LPI INTERNE COACHES

Item	Interne coaches	
	Voormeting (N=12)	Nameting (N=11)
	Gemiddelde (SD)	Gemiddelde (SD)
Het goede voorbeeld geven	7,6 (0,5)	7,8 (0,6)
Inspireren tot een gemeenschappelijke visie	7,6 (0,7)	7,7 (0,8)
De status-quo aanpakken	7,3 (0,8) 	8,0 (0,5)
Anderen in staat stellen te handelen	8,2 (0,4)	8,3 (0,6)
Mensen een hart onder de riem steken	7,9 (0,7) 	8,3 (0,6)
Totaal	7,7 (0,5)	8,0 (0,4)

NB: Maximale range 1-10.

Stelling

Het meten van kennis, vaardigheden en houding van zorgverleners m.b.t. EBP middels een gevalideerde vragenlijst, geeft goed inzicht in de beginsituatie van de implementatie.

Take home messages

- **EBP kún je meten**
- **Gebruik verschillende methoden om EBP in kaart te brengen**
- **Gebruik de resultaten om van te leren en om verbeteringen door te voeren in EBP**

Deel informatie uit vakbladen en van internet

Taken en rollen verdelen en duidelijkheid hierover creëren

Betrek management

Leerpunten – wat werkt goed?

Ook achter de computer zoeken, lezen of overleg met collega's hoort bij goed zorgen voor de cliënt!!!

Tijd reserveren voor EBP

Structuur creëren

Start elke werkoverleg met een casus

EBP-coach word je niet zomaar

EBP doe je samen

Koppelen aan zorgleefplan besprekingen, EVV-schap ...

Klein maken, het gaat om basiszorg

- Zorgteam → zoek EVIDENCE bij de patiënt, professionals en in protocollen/ richtlijnen
- Hbo-verpleegkundige → bij onvoldoende EVIDENCE ga op zoek in de wetenschappelijke literatuur.

▶ HAN

ONDERZOEK

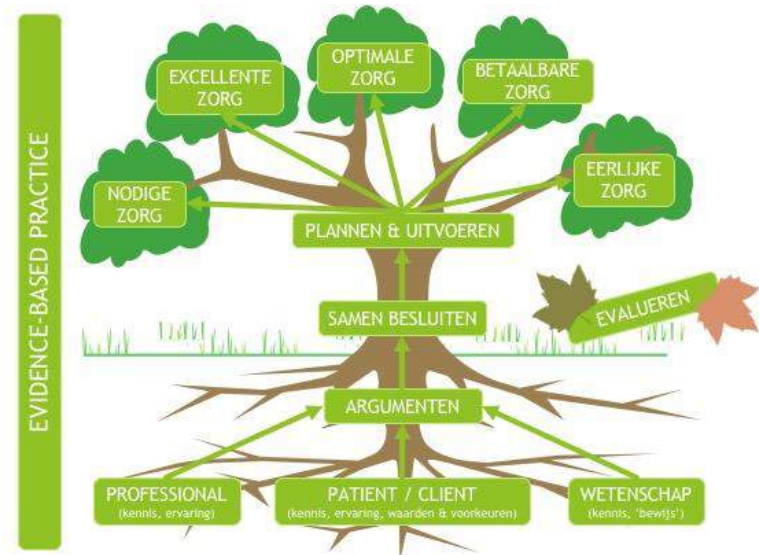
EBP-coaches die dichtbij de zorg/ het zorgteam staan

Voortgang: Project Evidence 2.0

Hoofddoel EVIDENCE 2.0

Lerend vermogen verpleeghuizen versterken en optimaal benutten door ontwikkelen van kennis, inzichten en werkzame methodieken voor een *interprofessionele leer- en werkcultuur* ten behoeve van persoonsgerichte zorg.

Contactadres:
a.vanvught@han.nl

Bronnen

- Munten G, Verhoef J, Kuiper C. Evidence-based practice voor verpleegkundigen. Amsterdam: Boom; 2016
- Munten G, Legius M, Niessen T, Snoeren M, Jukema J, Harps-Timmerman A. Practice Development. Den Haag: Boom lemma uitgevers; 2012
- Persoon A, Lovink M, Vermeulen H, Van Vught A. EBPAS-mbo. 2017
- Persoon A, Lovink M, Vermeulen H, Van Vught A. EBPQ-mbo. 2017